

innocens Iesu, o sanctissime Iesu, tunc scelera nostra portans? Tune attritus ab his quorum iniquitates portas? Equidem est infinitae bonitatis argumentum, uno impetu, iniquitatibus omnium onerari. Sed certius est malitiae diabolicae signum Cor tuum novo et oneroso pondere gravare; vel tepiditatis saxaeque duritiei signum, non allevare. Voca efficaciter me post te. Fac tuae crucis participem. Permite, concede ut una crucem tecum baiulem, vel saltem post te, sicuti Cyrenaeus baiulavit, neque permittas tuae crucis pondus renovatis meis iniquitatibus aggravari.

Deprecatio. Domine Iesu, qui ineffabili Cordis tui amoris miraculo te totum nobis in cibum in altaris sacramento tradere dignatus es, concede ut, qui iniurias ac sacrilegia ab ingratissimis mortalibus adversum te in hoc sacro mysterio commissa toto animo detestamur, ac plangimus, ipsius sacrosancti Cordis accendamus affectibus, et dignis in aeternum laudibus eiusdem divinissimi Cordis misericordiam consequamur. (Ex Corolla precatoria romanis iudicibus probata; Nilles p. 404).

CONCIO XXXII.

THEMA: Humiliavit semetipsum,
factus obediens usque ad mortem.

(Ad Philipp. II. 8).

IDEA CONCIONIS

PROP. A Corde Iesu discendum, quia usque ad mortem obediens factum.

DIVISIO. I. Venit in mundum paratum ad obedientiam; II. Vixit in mundum sub obedientia; III. Discessit e mundo ob obedientiam.

PARS I. Venit paratum ad obedientiam quia venit: a) Ut homo; b) Ut Filius; c) Ut formam servi habens.

PARS II. Vixit sub obedientia Patris iubentis: a) Per se; b) Per Spiritum S.; c) Per legem.

PARS III. Discessit e mundo ab obedientiam: a) Ad delendam primam inobedientiam; b) Ad excellentius sacrificii sui meritum; c) Ad splendidiorem victoriam, qua de morte et auctore mortis triumphavit.

Exordium. Praeviciens Isaias Messiam Redemptorem passionis undis submersum, vocat eum agnum propter mansuetudinem et obedientiam, qua dolores et mortem erat subiturus. « Sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se, obmutescet, et non aperiet os suum » (1). Et revera huius agni immaculati et incontaminati pretioso sanguine redempti sumus ut scribit D. Petrus (2).

Non immerito Christus vocatur a propheta agnus, cum et de ipso dicat Ioannes, « ecce agnus Dei » (3); super

(1) LIII, 7.

(2) I. Petr. I, 19.

(3) IOANN. I, 29.

quod: « Hic est agnus ille eximius et singularis, Deo gratissimus, quippe sine labe aut macula, innocens, obediens, mansuetus, cuius typi erant Agnus paschalis, agnus iugis sacrificii, qui quotidie mane et vespere offerebantur, aliaeque victimae legales. Haec victima piacularis, omnium hominum peccata portans expiandi gratia, et per mortem suam ac sanguinem abluendi et remittendi » (1).

Quia ergo ex obedientia passus est, velut agnum obedientissimum Cor Iesu in hac concione considerabimus, praesertim cum non solum tempore passionis, sed et totius vitae decursu sub obedientia fuerit; hoc enim significat *tò usque* thematis nostri. En ergo

Propositio. *A Corde Iesu descendum, quia usque ad mortem obediens factum.*

Omnium virtutum SS. Cor nobis exempla admiranda reliquit; unde proponitur velut virtutum omnium abyssus (Concio XIV). Fuerunt autem quaedam virtutes, quarum solum ad tempus praebebat exempla, sicut oratio, et misericordia. Obedientiae tamen exemplum iuge fuit, ex hoc namque exinanivit semetipsum formam servi accipiens. Ad clariorem ergo intelligentiam et ad uberiores animarum fructum, SS. Cor Iesu perfectissimum obedientiae exemplar sub triplici capite considerabimus.

Divisio. I. *Veniens in mundum paratum ad obedientiam;* II. *Vivens in mundo sub obedientia;* III. *Discedens e mundo propter obedientiam.*

PARS I. — VENIT IN MUNDUM PARATUM AD OBEDIENTIAM.

Quia peccatum reparandum ex inobedientia procedebat, per obedientiam sanari debebat: « sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita per

(1) NAT. ALEX. in hunc loc.

unius obedientem iusti constituentur multi » (1). Hinc est quod Redemptor mundum ingrederetur paratus ad obedientiam, ut dicit per prophetam: « Sacrificium et oblationem noluisti; corpus autem aptasti mihi. Holocaustum et pro peccato non postulasti. Tunc dixi; ecce venio, ut faciam voluntatem tuam; Deus meus, volui, et legem tuam in medio cordis mei » (2). Venit enim ut homo, ut Filius et ut servi formam habens.

a) Ideo non naturam angelicam, sed humanam assumpsit: « in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo » (3), ut per eam repararet, quod ipsa amisserat. Nunc autem naturae humanae proprium est ex sua humili conditione subiici Deo, et praeceptis eius obtemperari; nam ut scribit D. Thomas: « Sicut naturali necessitate omnia naturalia subduntur divinae motioni, ita etiam quadam necessitate iustitiae omnes voluntates tenentur obedire divino imperio. Sicut enim Deus est primus motor omnium, quae naturaliter moventur, ita etiam est primus motor voluntatum » (4).

Sed quamvis voluntas angelica sicut humana teneatur etiam divino imperio obedire, quia tamen non erat reparanda, non angelicam naturam, sed humanam assumpsit, quae per inobedientiam defecerat. Et sic ex hoc quod Redemptor venit factus homo, venit ad obedientiam paratus.

b) Deinde quia venit ut filius. Christus est Dei Filius non adoptivus, sed naturalis; filiatio enim non naturam, sed personam spectat. Est tamen consubstantialis Patri secundum divinitatem et consubstantialis matri secundum humanitatem; ideoque et Filius Dei et Filius Virginis. Si ut homo simpliciter consideretur venit ad obediendum Patri paratus; nam loquendo de conformitate suae voluntatis humanae cum voluntate divina, scribit Angelicus: « Christus secundum voluntatem

(1) Rom. V, 19.

(2) Psalm. XXXIX, 7.

(3) Philipp. II, 7.

(4) Summ. Theol. II^a II^{ae}, q. CIV, a. 4.

sensualitatis et secundum voluntatem rationis, quae consideratur per modum naturae, aliud poterat velle, quam Deus: sed secundum voluntatem, quae est per modum rationis, semper idem volebat, quod Deus; quod patet ex hoc ipso quod dicit: « Non quod ego volo, sed quod tu » (1). « Volebat enim secundum rationem, voluntatem divinam impleri; quamvis aliud dicat se velle, secundum quamdam aliam voluntatem » (2).

Et similiter si ut Filius Virginis consideretur; cum enim sit realiter Filius Virginis Matris, ex relatione reali maternitatis ad ipsum, Virgo enim materiam ministravit qua corpus suum de Spiritu Sancto efformaretur, auctoritatem maternam in ipsum, ipse tradidit Matri. Nunc autem de ratione maternitatis est, ut honoretur, sicut ad filium pertinet ei subdi, et obtemperare; « honora patrem tuum, et matrem tuam » (3). Ergo Christus, ex hoc quod venit ut Filius, venit ad obedientiam paratus.

c) Tandem quia venit ut formam servi habens: « Exinanivit semetipsum formam servi accipiens » (4); ideo Domino ad deservendum paratus; servus enim est res Domini sui, ius in eum habentis. Idcirco de seipso ait: « Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare » (5). « Ego enim Rex et Dominus omnium non veni in hunc mundum ut hominum satellitio et ministerio utar ad splendorem et pompam; non ut meis rationibus serviam, non ut opes et delicias consector, non ut subditos pro gloria et magnitudine mea tuenda morti exponam, ut saeculi Reges solent; sed ut hominum saluti et utilitati serviam, laboribus, peregrinationibus, praedicatione, miraculis, ipsa sanguinis mei effusione ac vitae oblatione serviam » (6). Venit ergo velut servus ad obedientiam paratus.

(1) MARC. XIV, 36.

(2) *Summ. Theol.* part. III, q. XVIII, a. 5.

(3) MARC. VII, 10.

(4) *Philipp.* II, 7.

(5) MATTH. XX, 28.

(6) NATAL. ALEX. in hunc loc.

PARS II. — VIXIT SUB OBEDIENTIA.

Ex recensitis apparet quod vixit in mundo sub obedientia. Vere scripsit de eo David: « Deus meus volui, et legem tuam in medio cordis mei » (1); idest veni, ut facerem voluntatem tuam, ut mandato tuo obtemperarem: Hoc volui semper, et adeo adimplere desidero, ut lex tua veluti scripta sit in mente mea et in corde meo. Sicut cibo quotidiano corpus reficitur, ita Cor Iesu reficiebatur adimplerem quotidiana voluntatis divinae: « Meus cibus est, ut faciam voluntatem eius, qui misit me » (2). Vixit ergo sub obedientia Patris iubentis vel per se, vel per Spiritum Sanctum, vel per legem.

a) Per se: « Ego a me ipso facio nihil; sed sicut docuit me Pater haec loquor » (3), et « quae placita sunt ei facio semper » (4). Hoc est « et quatenus Deus cuncta componens et regens, utpote unius cum ipso voluntatis et operationis, sicut unius essentiae; et quatenus homo ut illius voluntati ac beneplacito semper et in omnibus obediens » (5).

Hoc mandatum accepi a Patre meo. « Idem hoc mandatum de morte subeunda pro ovibus meis accepi a Patre meo. Quod ut mihi volenti et consentienti impositum est, sic illud summa exequor libertate, factus obediens usque ad mortem » (6).

« Ego ex me ipso non sum locutus, sed, qui misit me, Pater ipse mihi mandatum dedit quid dicam et quid loquar » (7). Quod quidem mandatum adimplevit Ipso testante: « Si praecepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea, sicut ego Patris mei praecepta servavi » (8).

(1) *Psalm.* XXXIX, 9.

(2) IOANN. IV, 34.

(3) IOANN. VIII, 28.

(4) v. 29.

(5) NAT. ALEX. hoc loc.

(6) NAT. ALEX. in *Ioann.* X, 18.

(7) IOANN. XII, 49.

(8) IOANN. XV, 10.

b) Per Spiritum Sanctum. Obedientiam Christi Spiritui sancto afflanti et impellenti praedicens Isaias ait: « Et nunc Dominus Deus misit me et spiritus eius » (1). Quibus verbis, sicut S. Hieronymus intelligit nuntiatum SS. mae Trinitatis mysterium, nos possumus Christi obedientiam, et Patri et Spiritui videre praenuntiatam. Et, revera, legimus: « Tunc ductus est Iesus in desertum a Spiritu, ut tentaretur a diabolo » (2). Super quod S. Gregorius: « Vere et absque ulla quaestione convenienter accipitur ut a Sancto Spiritu in desertum ductus credatur, ut illuc eum suus spiritus duceret, ubi hunc ad tentandum malignus spiritus inveniret » (3). Idem legitur in Marco: « Et statim Spiritus expulit eum in desertum » (4). Idest « brevi post baptismum temporis intervallo Spiritus Sanctus, qui in eum descenderat, in eoque manebat ipsum impulit ut in desertum secederet » (5). Et idem Lucas: « Et agebatur a Spiritu in desertum » (6); « non suasionem tantum et suggestionem, sed efficaci eiusdem Sancti Spiritus impulsu ducebatur in desertum Iudaeae » (7). Et tandem quando completo ieiunio quadragesimali, Galileam regressus est, in virtute Spiritus regressus est; idest afflatu et impulsu S. Spiritus, non humano ductus affectu. Et ideo fuit semper obediens Patri simul et Spiritui Sancto.

c) Tandem, per legem iubenti. Quod dixit mundum ingrediens, hoc semper implevit: « Deus meus volui, et legem tuam in medio cordis mei ». Idcirco, implevit legem, caeremonias et cultum divinum statuentem, dum octavo natiuitatis suae die circumciditur, quadragesimo Deo offertur, et cum esset annorum duodecim Hierosolymam ascendit, Deum adoraturus, sicut praecipitur Deuteronomio: « tribus vicibus

(1) XLVIII, 16.

(2) MATTH. IV, 1.

(3) Hom. XVI in Evang.

(4) I, 12.

(5) NAT. ALEX. hoc loc.

(6) IV, 1.

(7) NAT. ALEX.

per annum apparebit omne masculinum tuum in conspectu Domini Dei tui in loco, quem elegerit » (1).

Deinde legem implevit iubentem parentibus obtemperare: « Et erat subditus illis » (2). Non necessitate, sed dignatione terrenis parentibus subditus fuit; ut enim dicit Ambrosius: « non infirmitatis, sed pietatis erat ista subiectio » (3). « Erat subditus illis. Quis? Quibus? Deus hominibus, Deus, inquam, cui angeli subditi sunt, cui principatus et potestates obediunt, subditus erat Mariae, nec tantum Mariae, sed et Ioseph propter Mariam. Mirare ergo utrumlibet, et elige quid amplius mireris, sive Filii benignissimam dignationem, sive parentum excellentissimam dignitatem. Utrumque stupor, utrumque miraculum; et quod Deus homini obtemperet, humilitas absque exemplo; et quod Deo homo principetur, sublimitas sine socio » (4).

Et tandem legem, dominis temporalibus obtemperare iubentem, adimplevit: « Non veni solvere (legem) sed adimplere » (5). Et clarius: « reddite ergo quae sunt Caesaris Caesari » (6). Ideo fuit obediens iudici Pilato, et Pontifici interroganti, et etiam militibus percutientibus et crucifigentibus. Merito ergo obediens usque ad mortem.

PARS III. — DISCESSIT E MUNDO PROPTER OBEDIENTIAM.

Nam et discessit e mundo propter obedientiam: « humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis » (7). Quam magna et commendabilis sit haec Christi obedientia patet iuxta D. Thomam: « quia tunc est obedientia magna quando sequitur imperium alterius contra

(1) XVI, 16.

(2) LUC. II, 51.

(3) Lib. II. in Luc.

(4) D. BERNARD. Homil I supra Missus.

(5) MATTH. V, 17.

(6) MATTH. XXII, 21.

(7) Ad Philipp. II, 8.

motum proprium. Motus autem voluntatis humanae ad duo tendit, ad vitam, et ad honorem. Sed Christus non recusavit mortem, dicente D. Petro: « Christus semel pro peccatis nostris mortuus est »: item non fugit ignominiam; unde dicitur; « mortem autem crucis » quae est ignominiosissima. Sic ergo non refugit mortem, nec genus ignominiosae mortis » (1) Idcirco Petro increpanti Dominum, et dicenti: « absit a te, Domine; non erit tibi hoc » (loquebatur de passione et morte sua), respondit Iesus: « Vade post me, Satana, scandalum es mihi, quia non sapis ea, quae Dei sunt, sed ea, quae hominum » (2).

Oportebat Christum ex obedientia mori ut scripturae implerentur; ut enim ait Dominus Petro, « quomodo implerentur Scripturae, quia sic oportet fieri? » (3). Unde D. Thomas: « Convenientissimum fuit quod Christus ex obedientia pateretur.

Primo quidem quia hoc conveniebat iustificationi humanae, ut sicut per unius hominis inobedientiam peccatores constituti sunt multi, ita per unius hominis obedientiam iusti constituuntur multi (ut dicitur *ad Rom. V.*). Secundo hoc conveniens fuit reconciliationi Dei ad homines; unde dicitur (*Rom. V.*): Reconciliati sumus Deo per mortem Filii eius; in quantum scilicet ipsa mors Christi fuit quoddam sacrificium acceptissimum Deo, secundum illud (*Eph. V.*): Tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam Deo in odorem suavitatis. Obedientia vero omnibus sacrificiis anteponitur, secundum illud (*I. Reg. XV.*): Melior est obedientia, quam victimae. Et ideo conveniens fuit ut sacrificium passionis et mortis Christi ex obedientia procederet. Tertio hoc conveniens, fuit eius victoriae, qua de morte et de auctore mortis triumphavit; non enim miles vincere potest, nisi duci obediat. Et ita homo Christus victoriam obtinuit per hoc quod Deo fuit obediens secundum illud (*Prov. XXI.*): Vir obediens lo-

(1) *Exp. ad Philipp.* loc. cit.

(2) *MATTH. XVI, 23.*

(3) *MATTH. XXVI, 54.*

quetur victoriam » (1). Et per hunc modum Cor Iesu fuit obediens usque ad mortem; non solum quia venit paratum ad obediendum, et duxit vitam mortalem sub obedientia, sed quia discessit e mundo propter obedientiam.

Consequentia. Ergo a Corde Iesu descendum: « discite a me, qui mitis sum et humilis corde » (2); idest, cordis affectu, idest, voluntate, ait D. Bernardus (3); « multi enim sunt humiles ore, sed pauci corde ». Iesus autem affectu humilitatis erat subditus, idest obediens Mariae et Ioseph quoad humanam naturam, quam a matre acceperat.

« Et voluit Christus prima et continua sua vita per annos triginta, suo facto nos docere perfectionem virtutis et Religionis maxime sitam esse in obedientia. Nam ut docet Ioannes XXII Pontifex, paupertas magnum bonum est; maius integritas (castitas); sed maximum obedientia, quia prima rebus, secunda carni, tertia menti dominatur et animo » (4).

Affectus. « Erubescere, superbe cinis; Deus se humiliat, et tu te exaltas? Deus se hominibus, subdit, et tu dominari gestiens hominibus, tuo te praeponis auctori? quoties enim hominibus praeesse desidero, toties Deum meum praeesse contendendo » (5). O Cor obedientissimi Iesu! fac nos obedire mandatis; compelle coelestibus obtemperare afflatibus; et in prosperis et in adversis et in omnibus doce tuae humilitatis et obedientiae vestigia sequi.

Deprecatio. Domine Iesu Christe, qui Mariae et Ioseph subditus, domesticam vitam ineffabilibus virtutibus consecrasti, fac nos utriusque auxilio Familiae sanctae tuae exemplis instrui, et consortium consequi sempiternum. (Ex Officio S. Familiae).

(1) *Summ. Theol.* part. III, q. XLVII, a. 2.

(2) *MATTH. XI, 29.*

(3) *Serm. XL in Cant. Cant.*

(4) *A LAPIDE in Luc. II, 51.*

(5) *S. BERNARD. Serm. I super Missus.*